

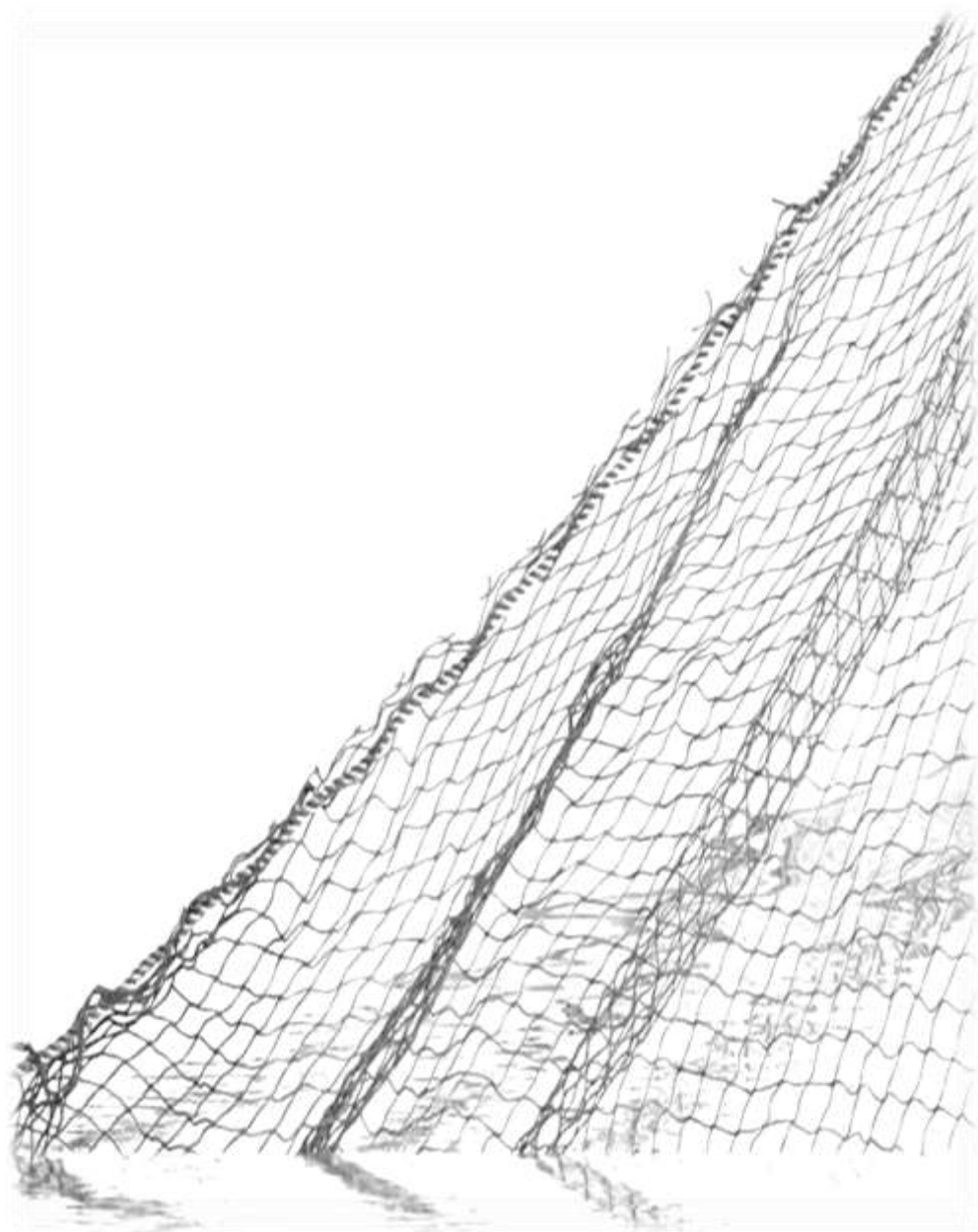
Универзитетска библиотека у Крагујевцу

Електронски каталог изложбе

Михаило Петровић Алас
(1868-1943)

Крагујевац
децембар 2019.

*Поводом гостујуће
изложбе Галерије Српске
академије наука и
уметности „Михаило
Петровић Алас -150 година
од рођења“,
Универзитетска
библиотека у Крагујевцу је
приредила електронски
каталог изложбе. Каталог
садржи биографске
податке, попис дела и
литературе са
сигнатурама.*

МИХАЙЛО ПЕТРОВИЋ АЛАС
(1868-1943)

Аутор

Љиљана Станимировић

Уредник

Весна Абадић

Михаило Петровић Алас

Биографија

Текст је преузет са веб презентације каталога
изложбе *Михаило Петовић Алас – 150 година од рођења*

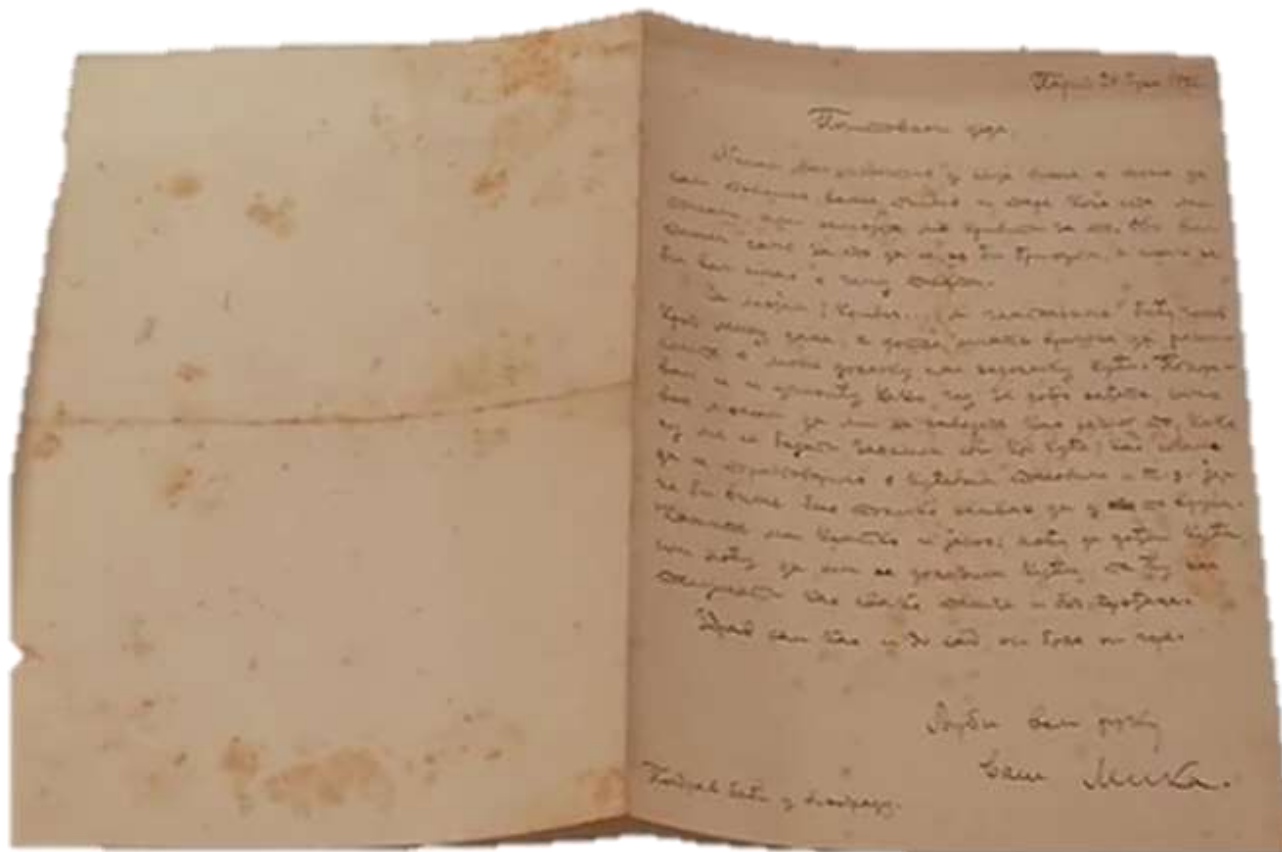

Михаило Петровић се родио 23. априла 1868. (по јулијанском календару) у Београду, у угледној породици од мајке Милице и оца Никодима. Никодим је умро млад, тако да је мали Михаило једва запамтио оца. Отуда је Михаилов деда по мајци, прота Новица Лазаревић, водио бригу о свом унуку и његовом школовању. Михаило је имао веома присне односе са дедом о чему сведочи сачувана Михаилова преписка са њим. Завршио је 1885. Прву београдску гимназију и већ тада показао интересовање за математику, а за семинарске радове добијао је награде и талентом привлачио пажњу професора. Затим је уписао Природно-математички одсек Филозофског факултета у Београду. Дипломирао је 1889. године и убрзо се упутио у Париз на усавршавање и даље студије математике.

Висока редовна школа (*l'École Normale Supérieure*), Париз, 1885.

Писмо Михаила Петровића деди Новици
Париз, 24. јуна 1892.
(Удружење Адлигат)

По доласку у Париз, годину дана припрема пријемни испит за упис на престижну Високу редовну школу. Овај испит Петровић је положио са најбољим оценама и тако започиње студије на Сорбони, водећој европској школи математике. Тамо је најпре 1892. дипломирао математику и затим физику 1893. Као најбољи студент у генерацији био је на пријему код председника Француске републике 1893. На истом универзитету одмах уписује докторске студије и 1894. брани докторску дисертацију *О нулама и бесконачностима интеграла алгебарских диференцијалних једначина*. Комисију су чинили угледни професори и водећи математичари тог времена Шарл Ермит, Емил Пикар и Пол Пенлеве.

Шарл Ермит

Анри Поенкаре

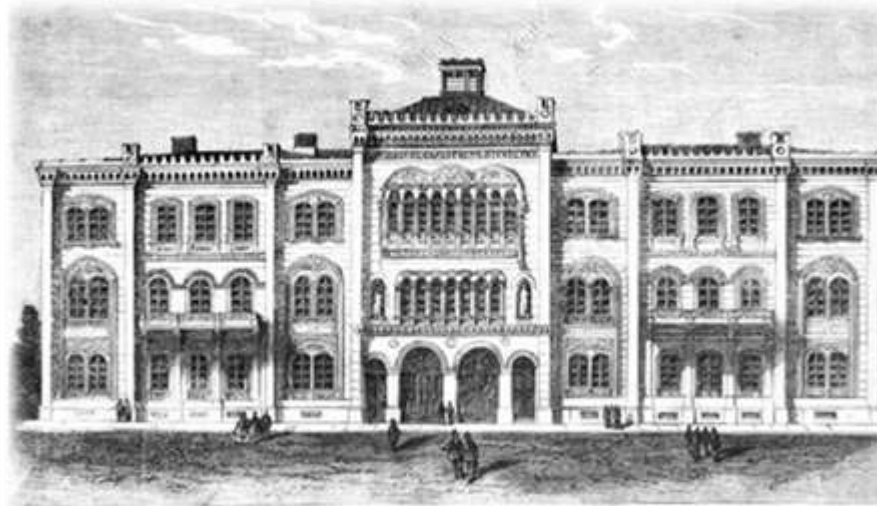

Пол Пенлеве

Петровић се 1894. вратио из Париза, управо у време када његов некадашњи професор Димитрије Нешић одлази у пензију, и конкурише за упражњено место професора на Великој школи у конкуренцији са Петром Вукићевићем, нешто старијим колегом са студија на Филозофском факултету. На конкурс Петровић добија професуру за један глас више од Вукићевића. Вукићевић је потом постао гимназијски професор и, вероватно под утиском пораза на конкурс, није се даље бавио науком нити је правио академску каријеру. У то време на Великој школи доследно се примењивао принцип *numerus clausus* који је некад и на штету развоја Велике школе и науке у Србији ограничавао број наставничких места. О овом избору Петровић на једном месту каже: „Да нисам добио тај један глас више на стечају за професора Велике школе, никада се математиком не бих бавио. Живео бих на рекама Србије, не на броду, већ у чуну.“

Приликом доласка у Београд, Петровић је затекао неколико математичара који су се бавили научним радом: Љубомира Клерића, Димитрија Нешића, Петра Живковића, Димитрија Данића и Богдана Гавриловића. Међу њима посебно место имао је професор Богдан Гавриловић, који је убрзо постао садруг и близак Петровићев колега. Између осталог, Гавриловић је био писац одличних универзитетских уџбеника из линеарне алгебре и аналитичке геометрије, о којима је Радивој Кашанин рекао следеће: „Оба, а нарочито последњи чинили би част свакој нацији, и многи народи, у то доба већи и срећнији од нас, нису тада таква дела имали“.

БЕЛГКА ШКОЛА У БЕОГРАДУ.

Димитрије Нешић

Богдан Гавриловић

Димитрије Данић, Петровићев
професор, савруг и колега , први српски
доктор математике

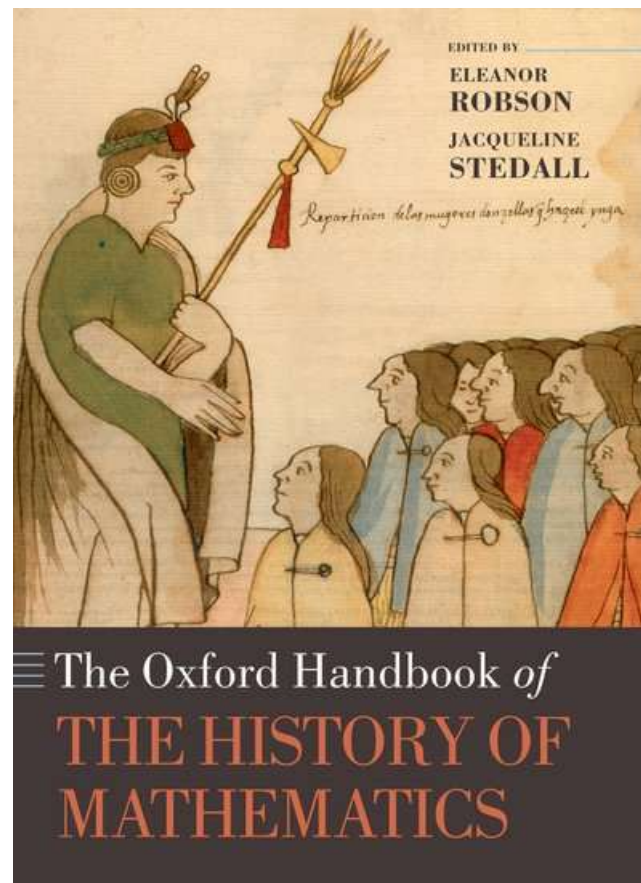
Михаило Петровић је у научном раду задовољавао највише стандарде најразвијенијих европских држава. У бриљантном успону, у само четири године, до почетка XX века написао је тридесетак радова које је објавио у водећим европским математичким часописима. Овај успех Петровићу доноси велики углед, а убрзо је стигло и велико признање. Већ 1897. године, са непуних тридесет година бива примљен за дописног члана СКА (Српске краљевске академије), а 1899. за редовног члана.

С почетком новог века, Србија је добила свог краља математике. Бира се за почасног члана неколико страних академија – у Букурешту, Прагу, Варшави и Кракову. Изабран је за дописног члана Југославенске академије наука у Загребу и постаје члан многобројних европских научних друштава.

Српска краљевска академија

Утицај Михаила Петровића на развој математике у Србији био је енорман. Био је *spiritus movens* српске математике и снажно је допринео духу савремене европске науке у Србији. Поред свега, умео је да окупља људе, да их заинтересује и мотивише. У књизи *The Oxford Handbook of the History of Mathematics* велики простор посвећен је научној биографији Михаила Петровића. Тамо се истиче да је Петровић као најистакнутији од свих српских математичара тог времена поставио правце развоја српске математичке школе на темељима француске математике.

Књиге бележака са Петровићевих предавања из обичних диференцијалних једначина, око 1910–1914. (Библиотека МИСАНУ, 3262).

У својој научној каријери Петровић је објавио око четиристо списа, од тога око триста у математици. Такође, објавио је дванаест књига, а постоје и четрнаест скрипата са његових предавања која су припремили његови студенти или он сам. Академска каријера Михаила Петровића била је везана за Велику школу, све до њеног прерастања у универзитет 1905, а потом за Београдски универзитет све до краја његовог радног века. Како на једном месту сам каже, у Капетан Мишином здању, где су биле смештене гимназија коју је похађао и Велика школа, провео је као ђак, студент и професор укупно педесет пет година.

У једном периоду, од оснивања Београдског универзитета 1905. до доласка Милутина Миланковића 1909. за професора примењене математике, Петровић је био једини професор математике на Филозофском факултету. Отуда се дешавало да је у једној школској години предавао такорећи све предмете. [...] То су били предмети из линеарне алгебре, аналитичке геометрије у равни и простору, диференцијалног рачуна и његове примене, затим из обичних и парцијалних једначина, теорије функција и алгебарских једначина. Објавио је три универзитетска уџбеника: *Рачунање са бројним размацима*, 1932, *Елиптичке функције*, 1937 и *Интеграције диференцијалних једначина помоћу редова*, 1938. Такође је објавио уџбеник *Leçons sur les spectres mathématiques*, Paris, 1928, по којем је држао предавања 1927/28. на Сорбони у Паризу.

Тор. Ј. Пујић, проф.

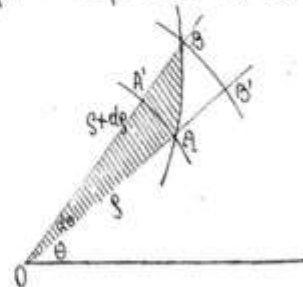
Геометријске примене интегралног рачуна.

Предавања
др Мил. Петровића,
проф. Универзитета
(доцументна примерина).

Површине у поларним координатама.

Када је крива дата у
поларним координатама обично и-
ма да се израчунава површина из-
међу лука криве и апсиса. Јошимо
апоксу A чији је апсиса ρ а поларни
угол θ , па дусмемо да θ порасте за $d\theta$
тако да се добије
тачка B са коор-
динатама $\rho + d\rho$ и
 $\theta + d\theta$. Тада је
 $dP = OA'B$

Да би израчунали
ову површину при-
менимо да се ве-
на вредности налази очевидно између
вредности површина $OA'A'$ и $OA'B'$. Прва
од ових површина има за вредности
 $\frac{1}{2} \rho^2 d\theta$

Прича о животном путу Михаила Петровића нераздвојна је од развоја Београдског универзитета и математичких наука у Србији. Факултети Велике школе 1900. постају самосталне целине Велике школе и добијају организацију какву ће имати до после Другог светског рата. Исте године отвара се Семинар за математику, механику и теоријску физику, у чијем раду учествују наставници математике, механике и астрономије са Филозофског и Техничког факултета, а главну улогу имају Михаило Петровић и Богдан Гавриловић. После дугогодишњих припрема и одлагања, Велика школа 1905. трансформише се у универзитет. Новоосновани универзитет чине четири факултета: Филозофски, Правни, Технички и Богословски. На Филозофском факултету међу првих осам редовних професора је Михаило Петровић.

Првих осам професора Београдског универзитета 1905. Седе слева: Јован Жујовић,
Сима Лозанић, Јован Цвијић и Михаило Петровић.
Стоје слева: Андра Стевановић, Драгољуб Павловић, Милић Радовановић и
Љубомир Јовановић (Архив САНУ)

До 1909. предавања из теоријске математике на Филозофском факултету држи Михаило Петровић и повремено Богдан Гавриловић као хонорарни професор. Те године, на њихов предлог, Београдски универзитет позива из Беча Милутина Миланковића за професора примењене математике.

У међувремену наука на Београдском универзитету је толико унапредовала да се на њему брани први докторат математичких наука, и то под менторством професора Петровића. Тај докторат из области диференцијалних једначина 1912. брани Младен Берић, суплент Прве београдске гимназије и асистент професора Петровића. Већ следеће године Сима Марковић брани докторат на тему Ріссати-јеве диференцијалне једначине, такође код професора Петровића. Овим почиње стварање београдске математичке школе.

Нажалост, рад Београдског универзитета је често прекидан због ратова. Школске године 1912/13. Универзитет није радио због балканских ратова. Током школске 1913/14. Универзитет је поново отворен, али Први светски рат нагло прекида рад и студенти и професори одлазе у рат. Августа 1914, тек што је рат почео, у бомбардовању је срушен део зграде капетан Мишиног здања. Непријатељ пљачка напуштену и порушену зграду. Михаило Петровић учествује у рату као резервни официр.

Страдање здања током Првог светског рата

По завршетку рата, почетком двадесетих година Универзитет за кратко време доживљава убрзан развој. Број наставника се повећава, а из Русије [...] долазе математичари који битно појачавају састав Катедре за математику Филозофског факултета.

Средином двадесетих година стасава нова генерација математичара. Сви су ученици и докторанди Михаила Петровића.

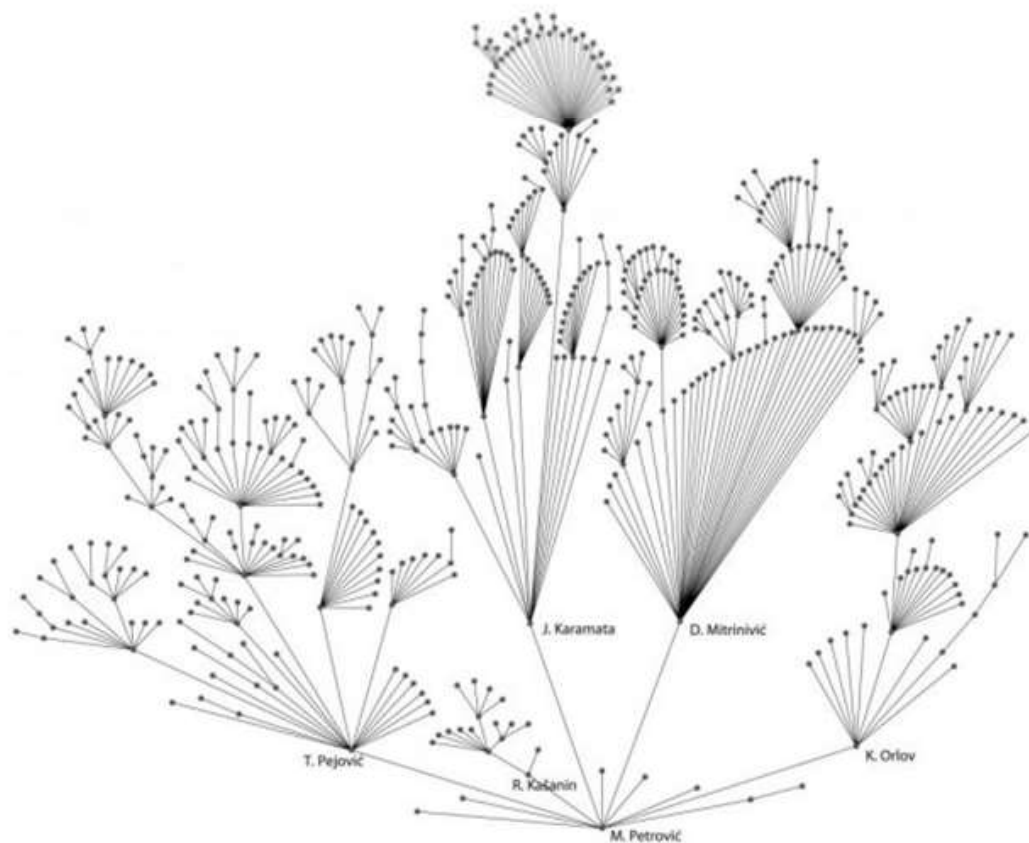
Сви наставници и асистенти теоријске и примењене математике са универзитета чине Клуб математичара Београдског универзитета. Овај семинар представља заправо математичку школу Београдског универзитета и главно место окупљања београдских математичара. Може се рећи да је то златно доба српске математике. Клуб је одржавао састанке једном месечно и том приликом представљани су радови и научне расправе чланова клуба.

Београдска математичка школа 1926. Милош Радојчић, Тадија Пејовић, Вјачеслав Жардецки, Антон Билимовић, Петар Зајанковски, (Јеленко Михаиловић, сеизмолог), Радивој Кашанин, Јован Карамата (стоје). Никола Салтиков, Михаило Петровић, (Павле Поповић, ректор), Богдан Гавриловић, (К. Петковић, декан Филозофског факултета), Милутин Миланковић (седе).

МАТЕМАТИЧКО ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО МИХАИЛА ПЕТРОВИЋА

Математички наследници професора Петровића, повезани менторством у изради докторских дисертација, чине математичко генеалогичко стабло састављено од око осамсто математичара. Од тог броја нешто преко петсто су српски математичари, остатак су страни. Наследници су смештени у осам кругова – генерација, од којих неколико последњих обухватају највећи део савремених српских математичара.

Већ на самом почетку XX века Петровић показује велико интересовање за практичну страну математике. Петровића је дубоко мучило где се и како се појављује математика у природним наукама, односно како се математика може применити у изучавању природних феномена. Фундаментално место у његовим разматрањима имале су аналогиије. Тражио је и наводио примере потпуно диспаратних појава које су описиване истим диференцијалним једначинама. Из тих напора родило се његово оригинално дело – ***математичка феноменологија***. Објавио је три књиге, две на српском и једну на француском, у којима је представио своју теорију.

Михаило Петровић одлази у пензију 1938. године и добија највећа признања својих ученика и колега. Следеће године добија почасни докторат Београдског универзитета и бива одликован орденом Св. Саве првог реда.

Петровић је имао висок чин резервног официра, био је инжињеријски потпуковник у резерви. Са нападом немачке силе на Србију, априла 1941. године, бива мобилисан, мада је тада имао 73 године. Одмах је заробљен и у заробљеништву проводи годину дана. Према једним изворима, из заробљеништва је пуштен на интервенцију свога пријатеља, принца Ђорђа Карађорђевића, према другим због старости и болести. Убрзо је почео да побољева, престао је да излази и, како каже Миланковић, седео је по цео дан у својој соби и писао.

Преминуо је у Београду 8. јуна 1943. у свом дому на Косанчићевом венцу бр. 22.

ХРОНОЛОГИЈА ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА 1868–1943

Ж. МИЈАЈЛОВИЋ

Рођење и школовање

1868. Рођен 6. маја (24. априла по јулијанском календару) у Београду у угледној београдској породици од мајке Милице и оца Никодима.

1878–85. Уписује и завршава Прву београдску гимназију у генерацији са Милорадом Митровићем, Јованом Цвијићем, Павлом Поповићем и другим угледним личностима српске науке и културе.

1885. Уписује Природно-математички одсек Филозофског факултета у Београду.

1889. Завршава студије у Београду и одлази у Париз на даље школовање и припремање пријемног испита за упис на чувеном универзитету *École Normale Supérieure*.

1890. Полаже пријемни испит са најбољим оценама за упис на Ecole Normale Supérieure.

1891. Добија српску државну стипендију.

1892. Дипломира на Сорбони математичке науке са најбољим оценама.

1893. Дипломира физичке науке на истом универзитету. Као најбољи студент своје генерације присуствује пријему код председника Француске Републике, а такође и следеће године.

1894. Брани докторску дисертацију *Sur les zéros et les infinis des intégrales des équations différentielles algébriques* (О нулама и бесконачностима интеграла алгебарских диференцијалних једначина) испред комисије коју чине угледни француски математичари Charles Hermite, Émile Picard и Paul Painlevé.

Академска каријера

1894. Изабран за редовног професора Велике школе у Београду за математичку групу предмета.

1896. Постаје члан Друштва италијанских математичара у Палерму.

1897. Изабран је за дописног члана Српске краљевске академије. Постаје дописни члан Југословенске академије знаности и умјетности у Загребу.

1899. Избран је за редовног члана Српске краљевске академије.

1905. Приликом оснивања Београдског универзитета припада групи од првих осам професора који потом бирају остале наставнике Универзитета.

1908–09. Обавља функцију декана Филозофског факултета у Београду.

1922. Постаје дописни члан Чешке академије наука у Прагу.

1927. Предложен је за председника СКА (Српска краљевска академија). Више власти предлог одбијају због његовог пријатељства са принцем Ђорђем који је био у немилости краља.

1929. Изабран за члана академија у Варшави и Букурешту.

1931. Поново је предложен за председника СКА, али је предлог опет одбијен.

1937. Постаје дописни члан Пољске академије наука у Кракову.

1939. Добија почасни докторат Београдског универзитета и орден Св. Саве првог реда.

Научни рад

1886. Као студент прве године написао је свој први научни рад *О једној модификацији ГГрефеовог метода за решавање виших бројних једначина*. Током живота објавио је преко 300 научних радова из математике, од којих је највећи број штампан у водећим научним часописима у свету.

1900. Конструисао је хидроинтегратор. За овај проналазак добија бронзану медаљу на Светској изложби у Паризу. Учествује на Међународном конгресу математичара у Паризу.

1908. Излаже научни рад на IV Међународном конгресу математичара у Риму.

1909. На предлог Михаила Петровића, Јована Цвијића и Богдана Гавриловића, Београдски универзитет позива Милутина Миланковића за професора примењене математике. Миланковић прихвата позив и исте године долази у Београд.

1911. Објавио монографију *Елементи математичке феноменологије*, издање СКА.

1912. На Београдском универзитету одбрањена прва докторска дисертација из математике. Тезу брани Младен Берић под менторством Михаила Петровића. Излаже научни рад на V Међународном конгресу математичара у Кембриџу.

1919. Објавио монографију *Les spectres numeriques*, Paris 1919.

1924. Излаже научни рад на Међународном конгресу математичара у Торонту. Био је потпредседник Конгреса и председник Секције за теоријску математику.

1928. Објавио монографију (његова предавања на Сорбони) *Lecons sur les spectres mathematiques*, Paris.

1930. Основао Математички клуб Београдског универзитета.

1932. Заједно са Антоном Билимовићем оснива први српски математички часопис *Publications de l'Institut Mathématique Université de Belgrade*.

1933. Објавио монографију *Феноменолошка пресликавања*, СКА.

1934. Учествује у раду II конгреса математичара словенских земаља.

1936. Објавио монографију *Један диференцијални алгоритам и његове примене*, СКА.

1937. Објавио монографију *Елиптичке функције*, издање задужбине Луке Требињца.

1967. Објављена његова монографија *Метафоре и алегорије*, Српска књижевна задруга.

Велика океанска путовања

1931. Експедиција на северна мора, од Француске до Хамерфеста, Гренланда и Исланда.

1932. Експедиција на Карибе, обилазак Бермудског троугла и Саргаског мора.

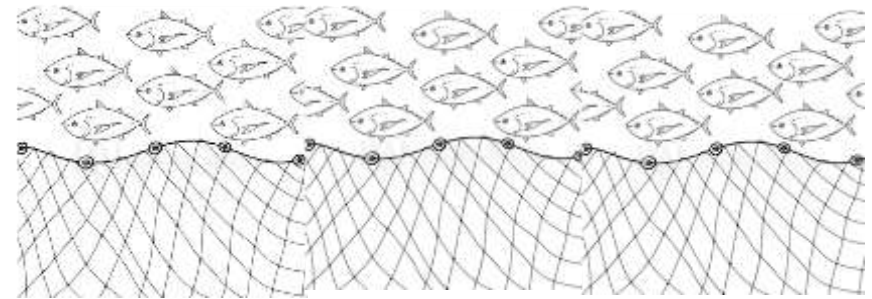
1933. Треће велико путовање, до Лабрадора и Њуфаундленда.

1934. Експедиција на Канарска и Зеленортска острва, острво Св. Јелена и југ Атлантског океана и обилазак обода Антарктика.

1935. Експедиција на Индијски океан, пут кроз Суецки канал, Црвено море и посета Мадагаскару.

Рибарство

1882. Постао рибарски шегрт.

1897. Објавио први рад из рибарства *Да ли рибе спавају*, у листу Ловац. Објавио преко двадесет радова из рибарства.

1888. Постао рибарски калфа.

1895. Положио испит за рибарског мајстора.

1898. Учествује у доношењу првог Закона о слатководном риболову на језерима и рекама Србије.

1900. Члан делегације за договор риболовне конвенције са Аустро-Угарском.

1902. Члан сличне делегације за договор са Румунијом.

1907. У Лондону, у оквиру Балканске изложбе, приређује изложбу српског рибарства.

1898. Учествоје у доношењу првог Закона о слатководном риболову на језерима и рекама Србије.

1900. Члан делегације за договор риболовне конвенције са Аустро-Угарском.

1902. Члан сличне делегације за договор са Румунијом.

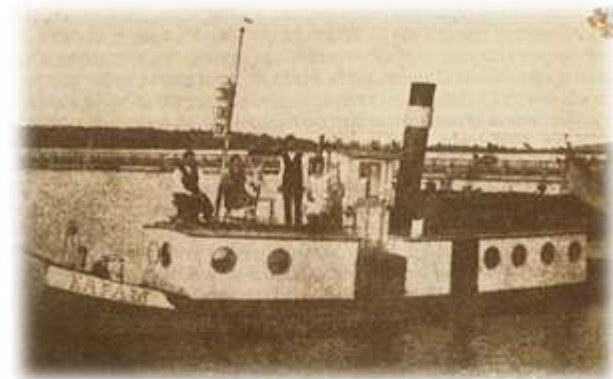
1907. У Лондону, у оквиру Балканске изложбе, приређује изложбу српског рибарства.

1911. На међународној изложби у Торину добија златну медаљу за изложене експонате из рибарства.

1912. Уловио сома од 120 килограма.

1919. Један од оснивача Института за океанографију у Сплиту.

1920. Купио пароброд од 13 метара којем даје име „Караш“.

Рибарска диплома Михаила Петровића из 1942. године.

Јегуља се одвајкада сматрала као живи створ коме нико не зна ни почетка ни крај. Питање о томе како јегуља постаје било је загонетка која је дражила радозналост и машту природњака и филозофа свих времена. Оно је занимало и Аристотела, који је, мислећи о њему, налазио да је то нерешљива загонетка, као и питање о томе на који начин јегуља завршује свој живот. Мистерија је толико узбуђивала свет да се, кад се видело да о њој не може нико ништа да каже, створило мишљење да је она недокучива, људском разуму за вечита времена неприступна и да залази у област мистерија религије. Херодот је, пишући о јегуљи, казао да је то свети створ о коме само божанство може дати рачуна.

Остало

1896. Оснива свирачко друштво „Суз“.

1898. Положио испит за резервног потпоручника. У исто време ангажован на државним пословима шифрирања. Остаће главни шифрант српске и југословенске војске све до почетка Другог светског рата.

1910. У Француском заводу за патенте регистровао патент за даљинар. Укупно ће регистровати пет патената. Под његовим надзором у Београду је основана Математичка гимназија.

1912–1913. Био је учесник у оба балканска рата, као резервни инжењерски поручник, па капетан друге класе.

1914. Учествује у Првом светском рату. Био је ађутант принца Ђорђа. Део рата проводи у Француској и Швајцарској бавећи се пословима криптографије за српску војску. Увео шифарски систем „Три картона“.

1925. Постао резервни инжењерски потпуковник.

Чланови музичког друштва СУЗ прослављају своју славу Свети апостол Филимон, 5. децембара. (Архив САНУ 14188/6)

Патерице музичког друштва СУЗ, 1913. (Архив САНУ, 14197/9).

Последње године

1938. Одлази у пензију.

1939. Постаје почасни доктор Београдског универзитета. Награђује се орденом Св. Саве првог реда. Професори Филозофског факултета Универзитета у Београду предлажу да се оснује „Математички институт Михаило Петровић“.

1941. У 74. години као резервни официр поново позван у рат. Немци га заробљавају, али због болести и старости после годину дана бива пуштен из ропства.

1943. Преминуо у свом дому на Косанчићевом венцу у Београду.

Кућа Михајла Петровића Аласа (Косанчићев венац 22)

Михаило Петровић је имао богат, занимљив и неконвенционалан живот. Поред занимања за разноврсне теме у математици, био је писац закона и предлога међудржавних споразума, али и изумитељ и власник успешних и реализованих патената. Петровића многи укључују у наше најважније филозофе и ствараоца оригиналне теорије у природној филозофији, математичке феноменологије. Писао је научне радове и занимао се за друге природне науке, пре свега за астрономију, теорију релативности и хемију. Био је творац шифарског система и главни шифрант српске и југословенске војске. Свирао је виолину и предводио музичку дружину „Суз“ која је све до почетка Другог светског рата имала једно од главних места у боемском животу Београда. Најзад, био је велики и страствен риболовац и велики светски путник и морепловац по северним и јужним морима.

ДЕЛА

избор из фонда УБКГ

PETROVIĆ, Mihailo

Елиптичке функције / од Михаила Петровића. - Београд : Задужбина Луке Ћеловића-Требињца, 1937 (Београд : Меркур). - 128, III стр. : граф. прикази ; 23 см. - (Предавања на Београдском универзитету)

COBISS.SR-ID 209084679

L 5041

PETROVIĆ, Mihailo

Интеграција диференцијалних једначина помоћу редова : предавања на Београдском универзитету / од Михаила Петровића. - Београд : Задужбина Луке Ћеловића-Требињца, 1938 (Београд : Меркур). - 219 стр. ; 25 см

COBISS.SR-ID 42089991

PETROVIĆ, Mihailo

Далека копна и мора : путописи /
Михаило Петровић. - Београд : Просвета,
1948 (Београд : Просвета). - 267 стр. :
илустр. ; 19 цм. - (Омладинска
библиотека)

COBISS.SR-ID 42095367
V 11456

PETROVIĆ, Mihailo

Чланци / Михаило Петровић ; за штампу приредио Војин Дајовић. -
Београд : Научна књига, [1949] (Београд : "Слободан Јовић"). - 110
стр. : илустр. ; 25 см

COBISS.SR-ID 42087943

PETROVIĆ, Mihailo

По гусарским и другим острвима /
Михаило Петровић-Алас ; [избор и
редакција Божидара Ф. Пејовића]. -
Београд : Ново поколење, 1952 (Београд :
Омладина). - 258 стр., [28] стр. с таблама :
илустр. ; 23 см. - (Књига знања ; 5)

COBISS.SR-ID 132917767

U 5743

PETROVIĆ, Mihailo

Роман јегуље / Михаило Петровић. - [2.
изд.]. - Београд : Српска књижевна задруга,
1952 (Београд : Култура). - 187 стр. : илустр.
; 20 см. - (Поучник / Српска књижевна
задруга ; 11)

COBISS.SR-ID 101603079

U 5685

PETROVIĆ, Mihailo

Integracija diferencijalnih jednačina pomoću redova / Mihailo Petrović ; u redakciji Milorada Bertolinija i Petra Vasića. - 2. izd. - Beograd : Građevinska knjiga, 1969 (Beograd : BIGZ). - 180 str. : autorova slika ; 24 cm

COBISS.SR-ID 182208263
L 4194

PETROVIĆ, Mihailo

Računanje sa brojnim razmacima / Mihailo Petrović ; u redakciji Petra M. Vasića i Milorada Bertolina. - 2. izd. - Beograd : Građevinska knjiga, 1969 (Beograd : Beogradski grafički zavod). - 169 str. : autorova slika ; 24 cm

COBISS.SR-ID 182208519
J 2080

PETROVIĆ, Mihailo

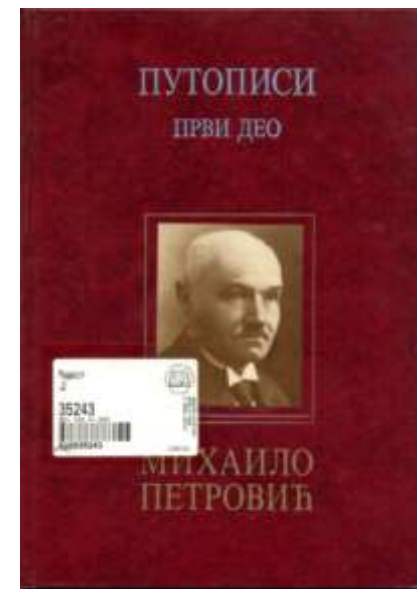
Метафоре и алегорије / Михаило Петровић ; приредила Слободанка Пековић. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1997 (Београд : БИГЗ). - 254 стр., [1] лист са ауторовом сликом : илустр. ; 24 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић ; књ. 13)

COBISS.SR-ID 133588743
J 35241

PETROVIĆ, Mihailo

Путописи. Део 1 / Михаило Петровић ; приредила Слободанка Пековић ; [карте израдио Милош Ристић]. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1997 (Београд : БИГЗ). - 518 стр. : илустр. ; 25 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић =књ. 11)

COBISS.SR-ID 133587207
J 35243

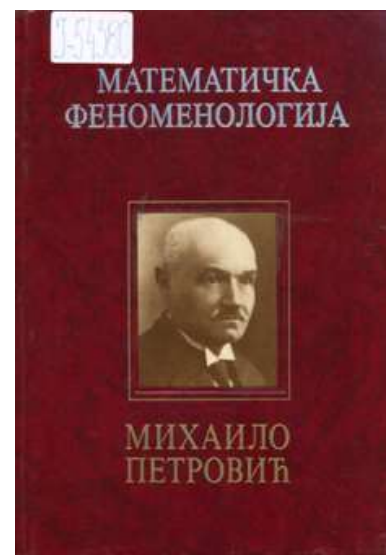

PETROVIĆ, Mihailo, 1868-1943

Математичка феноменологија / Михаило Петровић ; приредио Драган Трифуновић. - 1. изд. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средстава, 1998 (Београд : БИГЗ). - 434 стр. : илустр. ; 25 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић ; књ. 6)

COBISS.SR-ID 135776263

J 54380

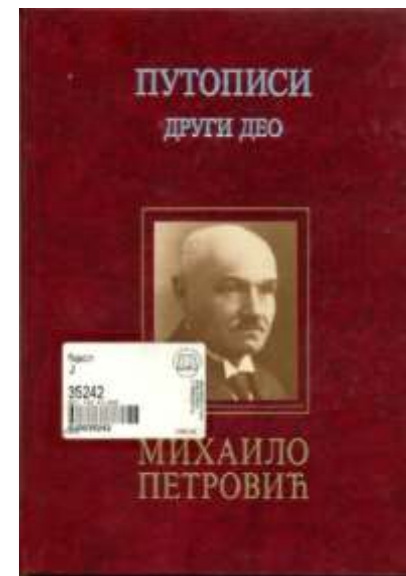

PETROVIĆ, Mihailo N.

Путописи. Део 2 / Михаило Петровић ; приредила Слободанка Пековић ; [карте израдио Милош Ристић]. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998 (Београд : БИГЗ). - 357 стр. : илустр. ; 25 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић ; књ. 12)

COBISS.SR-ID 133587463

J 35242

PETROVIĆ, Mihailo

Математички спектри / Михаило Петровић ; приредили Душан Адамовић, Драган Трифуновић ; [превод са француског језика учинио је Душан Адамовић]. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998 (Београд : БИГЗ). - 260 стр. : илустр. ; 24 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић ; књ. 5)

COBISS.SR-ID 141580039
J 35238

PETROVIĆ, Mihailo N.

Рибарство / Михаило Петровић ; приредио Драган Трифуновић ; [карту и вињете израдио Милош Ристић]. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998 (Београд : БИГЗ). - 466 стр., [8] стр. са илустр. : илустр. ; 25 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић ; књ. 14)

COBISS.SR-ID 138620423
J 35240

PETROVIĆ, Mihailo

Чланци - студије : популарни списи и примењена математика / Михаило Петровић ; приредили Милосав Марјановић и Драган Трифуновић ; [све радове са француског језика у овој књизи превео је Душан Адамовић]. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1999 (Београд : БИГЗ). - 409 стр. : граф. прикази ; 24 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић ; књ. 10)

COBISS.SR-ID 146065415

J 35239

PETROVIĆ, Mihailo

Михаило Петровић-писма, библиографија и летопис / Михаило Петровић ; [приредио] Драган Трифуновић. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1999 (Београд : БИГЗ). - 693 стр. : илустр., факс рукописа ; 24 см. - (Сабрана дела / Михаило Петровић ; књ. 15)

COBISS.SR-ID 150693383

J 35244

PETROVIĆ, Mihailo, 1868-1943

Коме припадају земље европске поларне области / Михаило Петровић

У: Наш поглед на Европу / приредио Маринко М. Вучинић. - Београд : Службени гласник, 2013. - (Библиотека Друштво и наука. Едиција Студије). - ISBN 978-86-519-0900-2. - Стр. 142-150

COBISS.SR-ID 513213361

MIHAILO Petrović Alas : the founding father of the Serbian school of mathematics / [editor Žarko Mijajlović ; English translation Vanja Savić, Daniela Nikolić]. - Belgrade : SASA, 2018 (Belgrade : Službeni Glasnik). - 159 str. : ilustr. ; 24 cm

COBISS.SR-ID 263335948

E 4189

Други о Аласу

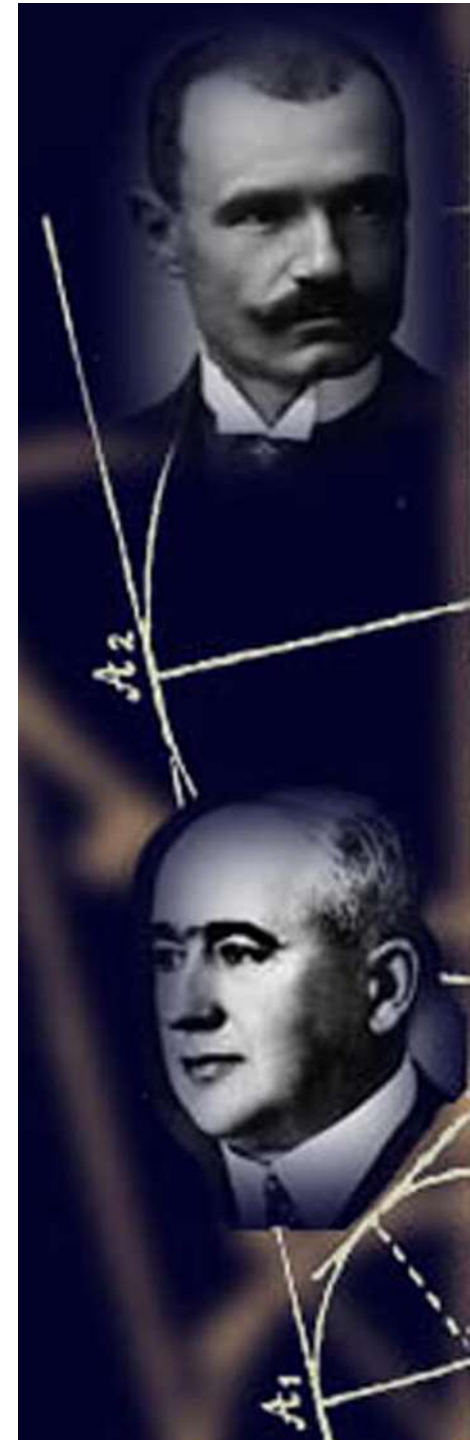

MILANKOVIĆ, Milutin, 1879-1958

Мика Алас : белешке о животу великог математичара Михаила Петровића / написали Милутин Миланковић и Јеленко Михаиловић ; приредио Владо Милићевић. - 2. прерађено и допуњено изд. - Београд : Удружење "Милутин Миланковић" ; Калгари : 3VM Geo LTD. "Фонд др Милићевић", 2019 (Београд : Издавачка фондација СПЦ). - 229 стр. : илустр. ; 24 см. - (Едиција Векови и васиона ; бр. 028/17)

COBISS.SR-ID 274525964

J 58539

RISOJEVIĆ, Ranko

Veliki matematičari / Ranko Risojević. - Beograd : Nolit, 1981 (Subotica : Birografika). - 176 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Zanimljiva nauka ; 8)

COBISS.SR-ID 15557639

J 31273

ТРИФУНОВИЋ, Ивана

Književnost u delu Mihaila Petrovića / Ivana Trifunović i Dragan trifunović. - Napomene i bibliografske reference uz tekst.

У: Savremenik. - ISSN 0036-519X. - God. 29, knj. 57, br. 3 (mart 1983), str. 232-240

COBISS.SR-ID 513776545

MP SP 82 SAVREMENIK

БОЖИЋ, Милан

Mihailo Mika Petrović Alas / Milan Božić. - Slika. - Summary. - Rezjume.
- Resume. - Resümee

У: VOJNO-istorijski glasnik. - ISSN 0042-8442. - God. 44, br. 1 (1995), str.
285-296

COBISS.SR-ID 51605772

MP SP 355/359 VOJNO-istorijski glasnik

КЕЏКИЋ, Jovan D.

Михаило Петровић Алас (1868-1943) / Јован Д. Кечкић. -
Ђирилицом. - Суммары. - Са литературом

У: Живот и дело српских научника (1997), стр. 325-369

COBISS.SR-ID 61750786

J 33481

TOMAŠEVIĆ, Đorđe Vid, 1927-2009

Mihajlo Petrović Alas mathematician, philosopher and scientist : (1868-1943) / George Vid Tomashevich. - slika M. Petrovića Alasa. - Selected bibliography [M: P. Alasa]: str. 126.

У: Portraits of Serbian achievers / George Vid Tomashevich. - Toronto : Serbian Literary Company, 2000. - (Serbs in diaspora). - ISBN 0-9682484-5-4. - Str. 117-126

COBISS.SR-ID 525313173

L 7279

PANTIĆ, Mihajlo, 1957-

О "Рибарству" Михаила Петровића Аласа / Михајло Пантић
У: Летопис Матице српске. - ISSN 0025-5939. - год. 179, књ. 472, св. 3 (септ. 2003), стр. 374-380

COBISS.SR-ID 189168647

MP SP 82 LETOPIS Matice srpske

ADAMOVIĆ, Dušan, 1948-2014

Присуство Михаила Петровића у савременој науци / Душан Адамовић. - Белешка о аутору: стр.36

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 32-36

COBISS.SR-ID 38336015

J 34976

VOŽIĆ, Milan, 1952-

Математичка феноменологија Михаила Петровића / Милан Божић. - Белешка о аутору: стр. 26

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 23-26

COBISS.SR-ID 38338063

J 34976

VRANIĆ-Ignjačević, Marija

Legende Beogradskog univerziteta : Mihailo Petrović Alas : 1868-1943 : katalog izložbe / [autor izložbe i kataloga Marija Vranić-Ignjačević, Dragana Besara]. - Beograd : Univerzitetska biblioteka "Svetozar Marković", 2003 (Beograd : "Radunić"). - 68 str. : ilustr. ; 24 cm

COBISS.SR-ID 512014741

J 34976

ĐURIČIĆ, Predrag, 1927-

Личност Михаила Петровића Аласа у успоменама и анегдотама / Предраг Ђуричић

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 70-75

COBISS.SR-ID 525288341

J 53541

MARKOVIĆ, Slobodan Ž., 1928-2015

Личност и књижевни рад Михаила Петровића Аласа / Слободан Ж. Марковић

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 50-53

COBISS.SR-ID 525287573

J 53541

MITROVIĆ Tutundžić, Vera, 1931-

Допринос Михаила Петровића ихтиологији и океанологији / Вера Тутунџић

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 61-63

COBISS.SR-ID 525288085

J 53541

PANTIĆ, Mihajlo, 1957-

О рибарству Михаила петровића Аласа / Михајло Пантић. -
Белешка о аутору: стр. 69

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија
Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. -
Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. -
ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 64-69

COBISS.SR-ID 38340879

J 53541

PEKOVIĆ, Slobodanka

Путописни и књижевнотеоријски рад Михаила Петровића /
Слободанка Пековић. - Белешка о аутору: стр. 57

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија
Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. -
Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. -
ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 54-57

COBISS.SR-ID 38340623

J 53541

PROTIĆ, Ljubomir, 1943-2016

Радови Михаила Петровића из области диференцијалних једначина / Љубомир Протић

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 20-22

COBISS.SR-ID 525286805

J 53541

STEVANOVIĆ-Hedrih, Katica, 1944-

Беседа о Михаилу Петровићу / Катица Стевановић Хедрих. - Илустр. - Белешка о аутору: стр. 46

У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 37-46

COBISS.SR-ID 38338575

J 53541

TRIFUNOVIĆ, Dragan, 1930-

Живот и дело Михаила Петровића Аласа / Драган Трифуновић
У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија
Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. -
Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. -
ISBN 86-7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 15-19

COBISS.SR-ID 525286549

J 53541

TRIFUNOVIĆ, Dragan, 1930-

Михаило Петровић Алас у савременој науци / Драган Трифуновић
У: Легенде Београдског универзитета. [Књ. 1] / приредиле Марија
Вранић-Игњачевић, Драгана Столић, Дубравка Милошевић. - Београд
: Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2005. - ISBN 86-
7301-022-5. - ISBN 86-7301-012-8. - Стр. 29-31

COBISS.SR-ID 525287317

J 53541

ПИСМО Милутина Гарашанина / [приредио] Драган Трифуновић. - илустр. - Напомене и библиографске референце уз текст.

У: Даница (Београд). - ISSN 0354-4974. - Год. 13 (2006), стр. 279-285

COBISS.SR-ID 150290188

ТРИФУНОВИЋ, Драган

Математичар Михаило Петровић / Драган Трифуновић. - илустр.

У: Даница (Београд). - ISSN 0354-4974. - Год. 13 (2006), стр. 259-278

COBISS.SR-ID 150289932

БАШИЋ, Ивана, 1971-

Михаило Петровић Алас као претеча идеје појмовне метафоре /
Ивана Башић. - Доступно и на:

http://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/filologija_55-1.pdf. -

У: Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. - ISSN 0352-
5724. - Књ. 55, св. 1 (2012), стр. 67-81

COBISS.SR-ID 273496327

PETROVIĆ, Mihailo, 1868-1943

Коме припадају земље европске поларне области / Михаило
Петровић

У: Наш поглед на Европу / приредио Маринко М. Вучинић. - Београд
: Службени гласник, 2013. - (Библиотека Друштво и наука. Едиција
Студије). - ISBN 978-86-519-0900-2. - Стр. 142-150

COBISS.SR-ID 513213361

J 51179

MILIĆEVIĆ, Vlado, 1951-

Михаило Петровић и Милутин Миланковић - једно вишедеценијскоо пријатељство / Владо Милићевић. - Илустр. - Библиографија: стр. 156-159.

У: Српски математичари / [главни уредник Драгољуб Којчић]. - Београд : САНУ : Универзитет : Завод за уџбенике, 2015. - ISBN 978-86-17-19185-4. - Стр. [147]-159

COBISS.SR-ID 1545403626
J 54377

NIKOLIĆ, Aleksandar M., 1958-

Михаило Петровић Алас и његово доба / Александар М. Николић. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија: стр. 82-83.

У: Српски математичари / [главни уредник Драгољуб Којчић]. - Београд : САНУ : Универзитет : Завод за уџбенике, 2015. - ISBN 978-86-17-19185-4. - Стр. [65]-83

COBISS.SR-ID 1545401066
J 54377

PROTIĆ, Ljubomir, 1943-

Живот, дело и научни рад Михаила Петровића Аласа / Љубомир Протић

У: Српски математичари / [главни уредник Драгољуб Којчић]. - Београд : САНУ : Универзитет : Завод за уџбенике, 2015. - ISBN 978-86-17-19185-4. - Стр. [17]-28

COBISS.SR-ID 1545399274
J 54377

FUNDIĆ, Dušan, 1987-

Михаило Петровић Алас / Душан Фундић. - Илустр. - Библиографија: стр. 497-499.

У: Срби 1903-1914 / приредио Милош Ковић. - Београд : Слио, 2015. - (Polis). - ISBN 978-86-7102-499-0. - Стр. 487-499

COBISS.SR-ID 513992625
J 54044

HEDRICH, Katica R., 1944-

Беседа о Михаилу Петровићу и фасцинантној нелинеарној динамици / Катица Р. (Стевановић) Хедрих. - Илустр. -

Библиографија: стр. 59-64.

У: Српски математичари / [главни уредник Драгољуб Којчић]. - Београд : САНУ : Универзитет : Завод за уџбенике, 2015. - ISBN 978-86-17-19185-4. - Стр. [29]-64

COBISS.SR-ID 1545400042

J 54377

Михаило Петровић је имао богат, занимљив и неконвенционалан живот. Поред занимања за разноврсне теме у математици, био је писац закона и предлога међдржавних споразума, али и изумитељ и власник успешних и реализованих патената. Петровића многи укључују у наше најважније филозофе и ствараоца оригиналне теорије у природној филозофији, математичке феноменологије. Писао је научне радове и занимао се за друге природне науке, пре свега за астрономију, теорију релативности и хемију. Био је творац шифарског система и главни шифрант српске и југословенске војске. Свирао је виолину и предводио музичку дружину „Суз“ која је све до почетка Другог светског рата имала једно од главних места у боемском животу Београда. Најзад, био је велики и страствен риболовац и велики светски путник и морепловац по северним и јужним морима.

*Велики математичар и светски путник отишао је тихо,
сањајући о неком новом и великом океанском путу.*